

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс] : [Режим посилання] : URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Конституція України [Електронний ресурс] : [Режим посилання] : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Особливості розслідування незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: Методичні рекомендації для практичних підрозділів Національної поліції України. – Х. : ХНУВС, 2017
4. Науково-методичні рекомендації УДК 343.575:[343.132+343.98](477) [Електронний ресурс] : [Режим посилання] : URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1157/osoblivosti_dosudovogo_rozsliduvannya_ne.pdf?sequence=2&isAllowed=y
5. Розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів : методичні рекомендації / Укладачі: Бідняк, Н.В. Павлова, І В. Пиріг, К.О. Чаплинський, Ю. А. Чаплинська, Н П Черняк, В.І. Слипченко, Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2013. 64 с.

Усаткін Денис Геннадійович,
аспірант кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Чаплинський Костянтин Олександрович,
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ СПОСОБІВ ЗДІЙСНЕННЯ ГРУПОВОГО ПОРУШЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Спосіб учинення кримінального правопорушення є центральним елементом криміналістичної характеристики будь-якого кримінального правопорушення. Особливе значення встановлення способу злочину має при розкритті та розслідуванні групового порушення громадського

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

порядку.

З огляду на специфіку злочинного діяння слід зазначити, що відомості про спосіб групового порушення громадського порядку є фактичною базою для:

- висунення й перевірки слідчих версій щодо причетності конкретних осіб до учинення кримінального правопорушення;
- реконструкції обстановки злочинної події;
- встановлення й виявлення слідової картини злочину;
- виявлення обставин, що сприяли або перешкоджали груповому порушенню громадського порядку;
- виявлення точної кількості осіб, які брали участь у груповому порушенні громадського порядку;
- встановлення відомостей про особу правопорушника.

На підставі аналізу фундаментальних наукових розробок учених (С. М. Зав'ялов, Г. Г. Зуйков, М. І. Порубов, С. С. Чернявський) можна зазначити, що спосіб вчинення злочину необхідно розглядати у поєднанні його компонентів (підготовка, безпосереднє вчинення та приховування).

У науковій літературі вчені по-різному підходять до визначення основних способів учинення вказаного кримінального правопорушення.

Так, О. В. Антонюк окреслила основні способи учинення хуліганства відповідно до знарядь скоєння злочину. Зокрема, знаряддя злочину (вогнепальна зброя – ВЗ, холодна зброя – ХЗ, спеціально пристосовані предмети для нанесення тілесних ушкоджень – СП) використовувалися для:

- порушення громадського порядку: ВЗ – 1%, ХЗ – 7%, СП – 4%;
- створення шуму, який призводить до зриву громадських заходів: ВЗ – 3%, ХЗ – 1%, СП – 3%;
- порушення спокою громадян за місцем проживання, громадських місцях: ВЗ – 5%, ХЗ – 1%, СП – 7%;
- пошкодження майна: ВЗ – 2%, ХЗ – 8%, СП – 17%;
- зриву масових заходів: ВЗ – 2%, ХЗ – 6%, СП – 15%;
- тимчасового припинення нормальної діяльності установи, підприємства чи організації: ВЗ – 2%, ХЗ – 8%, СП – 14%;
- тимчасового припинення руху громадського транспорту: ВЗ – 0%, ХЗ – 4%, СП – 11% [1, с. 39].

Аналіз матеріалів кримінальних справ і проваджень дозволив С. С. Герасимчуку дійти висновку, що серед способів вчинення хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку, можна виділити такі:

- цинічні тілорухи в поєднанні з нецензурною лайкою та нанесенням побоїв (72 %);

– створення шуму, який призводить до зриву масових заходів (23 %); порушення спокою громадян у громадських місцях (28 %);

– опір представникові влади (83 %); опір представникові громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку (17 %) [2, с. 40].

У кримінальних провадженнях про групове порушення громадського порядку важливе значення має і встановлення способів приховування злочинних дій. За даними вивчення справ даної категорії до основних способів приховування кримінального правопорушення можна віднести такі: 1) давання неправдивих свідчень у разі викриття або висунення неправдивого алібі; 2) відмова від давання показань; 3) знищення слідів злочину та речових доказів; 4) вплив на сумлінних учасників процесу (свідків, потерпілих, членів злочинної групи, які співпрацюють зі слідчим).

Список використаних джерел:

1. Антонюк О.В. Способи вчинення хуліганства з використанням вогнепальної або холодної зброї чи предметів, спеціально пристосованих для нанесення тілесних ушкоджень. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*: збірник наукових праць. 2016. № 3. С. 217-223.

2. Герасимчук С.С. Розслідування хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність) / Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2018. 220 с.

Філонова Марта Сергіївна,
здобувач ступеня вищої освіти
ННІ № 2 НАВС

Науковий керівник:
Шведова Олена Вікторівна,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри
криміналістичного
забезпечення та судових
експертиз ННІ №2 НАВС

СЛІДИ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ТА МЕХАНІЗМ ЇХ УТВОРЕННЯ

Вогнепальна зброя – це спеціально виготовлені пристрої, конструктивно призначені та придатні для ураження цілі на відстані снарядом (куля, шрот, картеч), що одержує направлений рух у стволі за